

Ծանոթագրություն 1 «Իրավական դաշտ»

«ԲԼԵՍՍ» ՈՒՆԻՎԵՐՍԱԼ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը (այսուհետև՝ Կազմակերպություն կամ Ընկերություն) շահույթ ստանալու նպատակով հիմնադրված իրավաբանական անձ հանդիսացող առևտրային կազմակերպություն է, որը ստեղծվել է 19.02.2007թ-ին կայացած Կազմակերպության հիմնադիրների թիվ 1 ժողովի որոշմամբ և գրանցվել ՀՀ կենտրոնական բանկում՝ ԿԲ խորհրդի 2007թ ապրիլի 17-ի թիվ 115Ա որոշմամբ (գրանցման վկայականի համարը՝ 18), ստանալով թիվ 18 անժամկետ լիցենզիան:

Կազմակերպությունը հաշվետու ժամանակաշրջանում հիմնականում զբաղվել է ձեռնարկատիրական և սպառողական վարկերի տրամադրմամբ:

Կազմակերպությունը որպես հարկատու և սոց. ապահովադիր գրանցվել է Սպանդարյան-1 տարածքային հարկային տեսչությունում 2007թ-ի ապրիլի 23-ին (ՀՎՀՀ՝ 02702899), այնուհետև ՀՀ ԿԱ ՀՊԾ պետի 27.11.2007թ-ի թիվ 1-06/508Ա հրամանի համաձայն հաշվառվել է ՀՀ ԿԱ ՀՊԾ Բանկերի և Վարկային կազմակերպությունների հարկային տեսչությունում, իսկ այժմ հաշվառված է ՀՀ Ֆինանսների նախարարության Խոշոր հարկ վճարողների հարկային տեսչությունում:

Կազմակերպությունը իր ծառայություններն է մատուցում գլխամասային գրասենյակի և թվով 4 մասնաճյուղերի միջոցով:

Կազմակերպության գլխամասային գրասենյակի գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Կոմիտասի պողոտա, 1 շենք, թիվ 274/1 տարածք,

Կազմակերպության «Ստեփանակերտ» մասնաճյուղի գտնվելու վայրն է՝ ԱՅ, ք.Ստեփանակերտ, Մ.Մաշտոցի փողոց, թիվ 1:

Կազմակերպության «Սիսիան» մասնաճյուղի գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք.Սիսիան, Իսրայելյանի փողոց, թիվ 33/2:

Կազմակերպության «Նոր Նորք» մասնաճյուղի գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք.Երևան, Բաղալ Մուրադյան փողոց, 3 շենք, թիվ 71 տարածք:

Կազմակերպության «Ալավերդյան» մասնաճյուղի գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք.Երևան, Տպագրիչների փողոց, 9 շենք, թիվ 70:

Կազմակերպության «Աջափնյակ» մասնաճյուղի գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք.Երևան, Մարգարյան փողոց, թիվ 22/7 տարածք:

2018 թվականի սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Կազմակերպությունը ունեցել է 40 աշխատակից, որից 10-ը՝ սպասարկող անձնակազմ:

Ծանոթագրություն 2 «Հաշվապահական ստանդարտներ»

Ներքոհիշյալ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հաշվետու ժամանակաշրջանում կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման էական դրույթների նկատմամբ:

2.1 Ֆինանսական հաշվետվությունների կազմումը և ներկայացումը

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվությունները կազմվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտներին համապատասխան և հաշվետվությունների ձևերը համապատասխանում են ՀՀՄՍ պահանջներին:

Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով (հազարների ճշտությամբ):

2.2 Անընդհատություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Կազմակերպության գործունեության անընդհատության սկզբունքի հիման վրա, որը ենթադրում է, որ Կազմակերպության ակտիվները պետք է իրացվեն և պարտավորությունները մարվեն վերջինիս գործունեության բնականոն ընթացքում:

2.3 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ընդգրկում են դրամարկղը և բանկերում գտնվող բանկային հաշիվները:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվեկշռում ճանաչվում և չափվում են ստացման հատուցման իրական արժեքով:

2.4 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են պատմական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը: Եթե հիմնական միջոցի փոխհատուցվող գումարը փոքր է դրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ժամանակավոր չհամարվող պայմանների արդյունքում, համապատասխան ակտիվը նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող արժեքը:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով, որի հիմքում ընկած է ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետը: Կիրառվել են մաշվածության հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարի)	Դրույքաչափ (%)
Շենքեր	20	5
Հաշվապահական և համակարգչային տեխնիկա	1	100
Այլ հիմնական միջոցներ	5	30
Փոխադրամիջոց	5	20
Վարձակալված հիմնական միջոցի վրա կատարված կապիտալ ներդրումները	20	20

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման ծախսերը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում այն ժամանակահատվածում, որում դրանք տեղի են ունեցել: Կապիտալ բնույթի վերանորոգման ծախսերը ներառվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի մեջ, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ առաջացած ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան ակնկալվում էր ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից կիսուսն դեպի Կազմակերպություն: Կապիտալ վերանորոգումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի մնացորդային օգտակար ծառայության ընթացքում:

Հիմնական միջոցների օտարումից ծախսերը և եկամուտները որոշվում են՝ համեմատելով ակտիվի օտարումից զուտ մուտքերն ու հաշվեկշռային արժեքը և ներառվում են գործառնական եկամտի մեջ:

Երբ վաճառվում են վերագնահատված ակտիվները, օտարված ակտիվին վերագրելի և վերագնահատման պահուստում ներառված գումարները վերագրվում են չբաշխված շահույթին:

2.5. Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները ներառում են համակարգչային ծրագրերը:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են ինքնարժեքով: Սկզբնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և ցանակացած կուտակված արժեզրկման ծախս: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետները կարող են լինել որոշակի և անորոշ: Որոշելի օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցողները ամորտիզացվում են գծային մեթոդով 10 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման համար, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշները: Որոշելի օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվների ամորտիզացիայի ժամանակահատվածներն ու մեթոդները վերանայվում են առնվազն յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջին:

Օգտակար ծառայության անորոշ ժամկետ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները չեն ամորտիզացվում, բայց տարին մեկ անգամ ստուգվում են արժեզրկման համար անհատական կամ դրամային միջոցներ ստեղծող միավորի մակարդակով: Օգտակար ծառայության անորոշ ժամկետ ունեցող ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետը վերանայվում է յուրաքանչյուր տարի՝ պարզելու համար, թե արդյո՞ք ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետը դեռևս անորոշ է գնահատվում:

Համակարգչային ծրագրերի պահպանմանը վերագրելի ծախսերը ծախս են ճանաչվում առաջացման պահին:

	Օգտակար ծառայության (տարի)	Դրույթաչափ ժամկետ (%)
Համակարգչային ծրագրեր	10	10

2.6 Վարկեր և այլ փոխառություններ

Վարկերը և այլ փոխառությունները հաշվեկշռում հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, հանած օրենսդրությամբ սահմանված, դրանց գծով հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստները:

2.7 Արժեզրկման պահուստ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Կազմակերպությունը գնահատում և ճանաչում է ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի գծով սպասվող պարտքային կորուստը ՖՀՄՍ 9 ստանդարտին համաձայն: Արժեզրկումը գնահատվում և ճանաչվում է մինչև արժեզրկման անկողմնակալ վկայության տեղի ունենալը: Սա կոչվում է սպասվող պարտքային կորուստ: Այդ իսկ պատճառով արժեզրկման վերաբերյալ գնահատումներ և դասակարգումներ արվում են ֆինանսական ակտիվի ճանաչման պահին: Արժեզրկման նպատակով կատարված դասակարգումից կախված փոխվում է նաև տոկոսային եկամտի հաշվարկը:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ակտիվներ

ՖՀՄՍ 9 ստանդարտին համաձայն ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների գծով սպասվող պարտքային կորստի հաշվարկման համար Կազմակերպությունը սահմանում է հետևյալ հասկացությունները.

“**Սպասվող պարտքային կորուստ**”՝ պարտքային կորուստների միջին կշռված մեծություն, որը հաշվարկվում է դեֆոլտի (պարտքային կորուստների) հավանականությամբ կշռման միջոցով: ՄՊԿ գնահատվում է առկա այն տեղեկատվության վերլուծության հիման վրա, որի հավաքագրումը հնարավոր է առանց անհարկի ծախսումների ու ջանքերի: ՄՊԿ գումարը պետք է արտացոլի կորուստի տեղի ունենալու հավանականությունը:

Ակտիվների պորտֆելային գնահատման ժամանակ յուրաքանչյուր ակտիվի գծով ՄՊԿ հաշվարկվում է որպես հետևյալ երեք բաղադրիչների արտադրյալ.

ա) ակնկալվող դրամական հոսքեր, բերված ներկա արժեքի սկզբնական կամ տվյալ պահին կիրառելի վերանայված արդյունավետ տոկոսադրույքով,

բ) հաջորդ 12 ամսվա կամ վարկի մնացած ժամկետի համար հաշվարկված դեֆոլտի (պարտքային կորուստների) հավանականություն,

գ) դեֆոլտային վարկերի գծով կորուստների մեծություն:

“**Դեֆոլտային վարկ**”՝ վարկ, որի գծով բավարարված է հետևյալ պայմաններից մեկը.

- վարկի տևողության ընթացքում անընդմեջ ժամկետանց օրերի թիվը կազմել է 91 կամ ավել,

- հաշվետվության օրվա դրությամբ առկա է Կազմակերպության ներքին իրավական ակտերով սահմանված սուբյեկտիվ չափանիշներից մեկը:

“**Պարտքային ռիսկի էական ավելացում**”՝ հաշվետվության օրվա դրությամբ վարկի գծով հետևյալ հանգամանքներից մեկի առկայությունը.

- վարկի տևողության ընթացքում անընդմեջ ժամկետանց օրերի թիվը կազմել է 31-90 օր,

- գրավի արժեքի էական նվազում, երաշխավորների ֆինանսական վիճակի էական վատացում, որի մասին առկա է փաստաթղթավորված տեղեկատվություն,

- վարկառուի կամ իր բիզնեսի վերաբերյալ այնպիսի բացասական տեղեկատվության առկայություն, որը կարող է էական ազդեցություն ունենա իր ֆինանսական պարտավորությունների մարման վրա, այդ թվում՝ մակրոտնտեսական պայմանների էական վատացում,

- Կազմակերպության ներքին իրավական ակտերով սահմանված այլ սուբյեկտիվ չափանիշներ:

“**Պարզեցված մոտեցում**”՝ մոտեցում, որը կիրառվում է առևտրային դեբիտորական պարտքերի համար: Այս դեպքում Կազմակերպությունը չի հետևում տվյալ ակտիվների գծով վարկային ռիսկի փոփոխություններին, փոխարենը՝ Կազմակերպությունը ճանաչում է կորստի

պահուստը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ ելնելով ֆինանսական ակտիվի ամբողջ ժամկետի համար հաշվարկված սպասվող պարտքային կորուստներից:

“Ցածր պարտքային ռիսկի հետ կապված պարզեցման մոտեցում”՝ մոտեցում, որը կիրառվում է այն ակտիվների համար, որոնք հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ունեն Կազմակերպության ներքին իրավական ակտերով սահմանված արտաքին վարկանիշ: Կազմակերպությունը չի հետևում տվյալ ակտիվների գծով վարկային ռիսկի փոփոխություններին և ճանաչում է կորստի պահուստը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ ելնելով ֆինանսական ակտիվի 12 ամսվա սպասվող պարտքային կորուստներից:

“Ձեռքբերված կամ սկզբնապես արժեզրկված վարկի մոտեցում”՝ մոտեցում, որը կիրառվում է երբ ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչման ժամանակ Կազմակերպությունը գնահատում է այն որպես սկզբնապես արժեզրկված ակտիվ:

“Ընդհանուր մոտեցում”՝ տվյալ մոտեցման շրջանակներում արժեզրկումից կորստի հաշվարկը կատարվում է եռափուլ գործընթացով, որն արտահայտում է ակտիվի պարտքային ռիսկի փոփոխությունը:

Արժեզրկման խմբային գնահատում իրականացնելու նպատակով ֆինանսական ակտիվները խմբավորվում են միատարր խմբերի Կազմակերպության ներքին ընթացակարգերի հիման վրա, որոնք կարող են հաշվի առնել ֆինանսական ակտիվների այնպիսի բնութագրիչներ, ինչպիսիք են՝ ակտիվի տեսակը, ժամկետանց կարգավիճակը, վարկառուի գործունեության ճյուղը և այլ գործոններ:

Վարկերի խմբային գնահատման նպատակով Կազմակերպությունը դիտարկել է հետևյալ խմբերը՝

- մինչև 5 մլն դրամ գումարով և մինչև 1 տարի տևողությամբ վարկեր, որոնք ապահովված են թանկարժեք մետաղներով,
- մինչև 5 մլն դրամ գումարով, 1 տարի և ավել տևողությամբ վարկեր, որոնք ապահովված են թանկարժեք մետաղներով,
- մինչև 5 մլն դրամ գումարով վարկեր, որոնք ապահովված են այլ գրավներով,
- 5 մլն դրամ և ավել գումարով վարկեր:

Պահուստի գումար առանց 100% պահուստավորման առ 30.09.18թ., ՀՀ դրամ

	Կոլեկտիվ գնահատման խմբերը						Ընդամենը
	<5.0 մլն այլ գրավով	<5.0 մլն ոսկով <365	<5.0 մլն ոսկով >=365	>=5.0 մլն. Դրամ			
				կոլեկտիվ գնահատված	անհատապես գնահատված	ընդամենը	
I փուլ	547 885	365 075	1 614 172	5 117 350	-	5 117 350	7 644 482
II փուլ, ռիսկի ավելացում	259 688	22 919	128 525	17 561	-	17 561	428 693

III փուլ, արժեզրկված	-	-	-	-	47 908 877	47 908 877	47 908 877
Ընդամենը	807 573	387 995	1 742 697	5 134 910	47 908 877	53 043 788	55 982 052

Այն վարկերի նկատմամբ, որոնք գերազանցում են Կազմակերպության ներքին իրավական ակտերով սահմանված անհատական գնահատման շեմը, ինչպես նաև արժեզրկված վարկերի նկատմամբ կիրառվում է անհատական մոտեցում:

Սպասվող պարտքային կորուստների գնահատումը Կազմակերպությունն իրականացրել է պատմական տվյալների, ինչպես նաև մակրոտնտեսական ցուցանիշների (օրինակ՝ տնտեսական ակտիվության ցուցանիշ, սպառողական գների ինդեքս, տրանսֆերտներ, և այլն) կանխատեսումների հիման վրա՝ հաշվի առնելով մակրոտնտեսական 4 սցենար. բազային, լավատեսական, վատատեսական և խիստ վատատեսական: Արժեզրկման պահուստի հաշվարկի նպատակով նշված սցենարներով ստացված արդյունքները խմբավորվել են՝ հիմք ընդունելով համապատասխան տեսակարար կշիռները:

**Պահուստի գումար ըստ սցենարների առանց 100% պահուստավորման
առ 30.09.18թ., ՀՀ դրամ**

Սցենար	I փուլ	II փուլ, ռիսկի ավելացում	III փուլ, արժեզրկված	Ընդամենը
Բազային	7 426 604	417 142	25 348 546	33 192 293
Լավատեսական	6 990 146	393 249	2 207 118	9 590 513
Վատատեսական	7 870 857	441 178	66 946 268	75 258 304
Խիստ վատատեսական	8 352 189	466 481	102 269 576	111 088 246
Միջին	7 644 482	428 693	47 908 877	55 982 052

Ընդհանուր մոտեցման շրջանակներում առանձնացվում է վարկերի արժեզրկման 3 փուլ.

ա) առաջին փուլ, որը վերաբերում է այն ակտիվներին, որոնց պարտքային որակը սկզբնական ճանաչումից հետո էապես չի նվազել, կամ որոնց

նկատմամբ կիրառվել է Ցածր վարկային ռիսկի հետ կապված պարզեցման մոտեցում,

բ) երկրորդ փուլ, որը վերաբերում է այն ակտիվներին, որոնց գծով սկզբնական ճանաչումից հետո արձանագրվել է Պարտքային ռիսկի էական ավելացում, սակայն վարկային կորուստի վերաբերյալ օբյեկտիվ տվյալներ չկան,

գ) երրորդ փուլ, որը վերաբերում է այն ակտիվներին, որոնց գծով առկա են արժեզրկման վերաբերյալ օբյեկտիվ վկայություններ:

Կազմակերպության ներքին իրավական ակտերով սահմանվում են այն չափանիշները, որոնց առկայության դեպքում երրորդ և երկրորդ փուլում գտնվող վարկերը կարող են վերադասակարգվել առաջին փուլ:

Առաջին փուլում գտնվող վարկերի համար ճանաչվում է 12 ամսվա սպասվող պարտքային կորուստ, իսկ երկրորդ և երրորդ փուլերի վարկերի համար՝ ամբողջ ժամկետի համար հաշվարկված սպասվող պարտքային կորուստ:

Կազմակերպությունը կիրառում է բազմաթիվ միջոցներ վարկային ռիսկի գսպման նպատակով: Տվյալ միջոցների թվում կարևոր տեղ է զբաղեցնում վարկերի վերադարձի ապահովումը գրավով և ապահովման այլ տեսակի միջոցներով: Կազմակերպության ներքին իրավական ակտերով սահմանվում են յուրաքանչյուր վարկատեսակի համար ընդունելի ապահովման միջոցները, դրանց գնահատման և փաստաթղթավորման կարգը: Կազմակերպության հիմնական ապահովման միջոցներն են թանկարժեք իրերի և անշարժ գույքի գրավը, ինչպես նաև երաշխավորությունները: Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է վարկային պորտֆելի բաշխումն ըստ առանձին ապահովման միջոցների:

Վարկերի ապահովվածության վերլուծություն առ 30.09.18թ.

(առանց 100% պահուստավորման)

Հիմնական ապահովման միջոց	Վարկային պորտֆել ներկա արժեքով, ՀՀ դրամ	Պահուստի գումար, ՀՀ դրամ	Տվյալ ապահովման միջոցով ապահովված վարկային պորտֆելի մասնաբաժին
անշարժ	1 150 273 528	50 329 445	26,15%
ոսկի	2 124 644 973	2 917 773	48,31%
երաշխավորություն	1 062 655 477	2 502 594	24,16%

փոխադրամիջոց	27 916 611	101 845	0,63%
իրավունքի գրավ	20 131 070	84 547	0,46%
այլ գրավ	9 441 779	21 843	0,21%
գրավ չկա	3 097 150	24 005	0,07%
Ընդամենը	4 398 160 587	55 982 052	100,00%

Պահուստի գումար առանց 100% պահուստավորման առ 30.06.18թ., ՀՀ դրամ

	Կոլեկտիվ գնահատման խմբերը						Ընդամենը
	<5.0 մլն այլ գրավով	<5.0 մլն ոսկով <365	<5.0 մլն ոսկով >=365	>=5.0 մլն. Դրամ			
				կոլեկտիվ գնահատված	անհատապես գնահատված	ընդամենը	
I փուլ	804 532	308 254	1 608 083	9 708 656	-	9 708 656	12 429 525
II փուլ, ռիսկի ավելացում	806 032	131 161	216 233	78 902	-	78 902	1 232 329
III փուլ, արժեզրկված	-	-	-	-	48 370 167	48 370 167	48 370 167
Ընդամենը	1 610 564	439 415	1 824 316	9 787 558	48 370 167	58 157 725	62 032 020

Այն վարկերի նկատմամբ, որոնք գերազանցում են Կազմակերպության ներքին իրավական ակտերով սահմանված անհատական գնահատման շեմը, ինչպես նաև արժեզրկված վարկերի նկատմամբ կիրառվում է անհատական մոտեցում:

Սպասվող պարտքային կորուստների գնահատումը Կազմակերպությունն իրականացրել է պատմական տվյալների, ինչպես նաև մակրոտնտեսական ցուցանիշների (օրինակ՝ տնտեսական ակտիվության ցուցանիշ, սպառողական գների ինդեքս, տրանսֆերտներ, և այլն) կանխատեսումների հիման վրա՝ հաշվի առնելով մակրոտնտեսական 4 սցենար. բազային, լավատեսական, վատատեսական և խիստ վատատեսական: Արժեզրկման պահուստի հաշվարկի նպատակով նշված սցենարներով ստացված արդյունքները խմբավորվել են՝ հիմք ընդունելով համապատասխան տեսակարար կշիռները:

**Պահուստի գումար ըստ սցենարների առանց 100% պահուստավորման
առ 30.06.18թ., ՀՀ դրամ**

Սցենար	I փուլ	II փուլ, ռիսկի ավելացում	III փուլ, արժեզրկված	Ընդամենը
Բազային	12 213 397	1 210 737	25 588 263	39 012 398
Լավատեսական	11 779 002	1 166 163	2 508 644	15 453 809
Վատատեսական	12 653 885	1 255 539	67 116 684	81 026 109
Խիստ վատատեսական	13 116 443	1 301 277	102 382 523	116 800 243
Միջին	12 429 525	1 232 329	48 370 167	62 032 020

Ընդհանուր մոտեցման շրջանակներում առանձնացվում է վարկերի արժեզրկման 3 փուլ.

ա) առաջին փուլ, որը վերաբերում է այն ակտիվներին, որոնց պարտքային որակը սկզբնական ճանաչումից հետո էապես չի նվազել, կամ որոնց նկատմամբ կիրառվել է Ցածր վարկային ռիսկի հետ կապված պարզեցման մոտեցում,

բ) երկրորդ փուլ, որը վերաբերում է այն ակտիվներին, որոնց գծով սկզբնական ճանաչումից հետո արձանագրվել է Պարտքային ռիսկի էական ավելացում, սակայն վարկային կորստի վերաբերյալ օբյեկտիվ տվյալներ չկան,

գ) երրորդ փուլ, որը վերաբերում է այն ակտիվներին, որոնց գծով առկա են արժեզրկման վերաբերյալ օբյեկտիվ վկայություններ:

Կազմակերպության ներքին իրավական ակտերով սահմանվում են այն չափանիշները, որոնց առկայության դեպքում երրորդ և երկրորդ փուլում գտնվող վարկերը կարող են վերադասակարգվել առաջին փուլ:

Առաջին փուլում գտնվող վարկերի համար ճանաչվում է 12 ամսվա սպասվող պարտքային կորուստ, իսկ երկրորդ և երրորդ փուլերի վարկերի համար՝ ամբողջ ժամկետի համար հաշվարկված սպասվող պարտքային կորուստ:

Կազմակերպությունը կիրառում է բազմաթիվ միջոցներ վարկային ռիսկի գսպման նպատակով: Տվյալ միջոցների թվում կարևոր տեղ է զբաղեցնում վարկերի վերադարձի ապահովումը գրավով և ապահովման այլ տեսակի միջոցներով: Կազմակերպության ներքին իրավական ակտերով սահմանվում են յուրաքանչյուր վարկատեսակի համար ընդունելի ապահովման միջոցները, դրանց գնահատման և փաստաթղթավորման կարգը: Կազմակերպության հիմնական ապահովման միջոցներն են թանկարժեք իրերի և անշարժ գույքի գրավը և երաշխավորությունները: Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է վարկային պորտֆելի բաշխումն ըստ առանձին ապահովման միջոցների:

Պահուստի գումար առանց 100% պահուստավորման առ 30.06.18թ., ՀՀ դրամ

	Կոլեկտիվ գնահատման խմբերը	Ընդամենը
--	---------------------------	----------

	<5.0 մլն այլ գրավով	<5.0 մլն ոսկով <365	<5.0 մլն ոսկով >=365	>=5.0 մլն. Դրամ			
				կոլեկտիվ գնահատված	անհատապես գնահատված	ընդամենը	
I փուլ	804 532	308 254	1 608 083	9 708 656	-	9 708 656	12 429 525
II փուլ, ռիսկի ավելացում	806 032	131 161	216 233	78 902	-	78 902	1 232 329
III փուլ, արժեզրկված	-	-	-		48 370 167	48 370 167	48 370 167
Ընդամենը	1 610 564	439 415	1 824 316	9 787 558	48 370 167	58 157 725	62 032 020

Այն վարկերի նկատմամբ, որոնք գերազանցում են Կազմակերպության ներքին իրավական ակտերով սահմանված անհատական գնահատման շեմը, ինչպես նաև արժեզրկված վարկերի նկատմամբ կիրառվում է անհատական մոտեցում:

Սպասվող պարտքային կորուստների գնահատումը Կազմակերպությունն իրականացրել է պատմական տվյալների, ինչպես նաև մակրոտնտեսական ցուցանիշների (օրինակ՝ տնտեսական ակտիվության ցուցանիշ, սպառողական զների ինդեքս, տրանսֆերտներ, և այլն) կանխատեսումների հիման վրա՝ հաշվի առնելով մակրոտնտեսական 4 սցենար. բազային, լավատեսական, վատատեսական և խիստ վատատեսական: Արժեզրկման պահուստի հաշվարկի նպատակով նշված սցենարներով ստացված արդյունքները խմբավորվել են՝ հիմք ընդունելով համապատասխան տեսակարար կշիռները:

**Պահուստի գումար ըստ սցենարների առանց 100% պահուստավորման
առ 30.06.18թ., ՀՀ դրամ**

Սցենար	I փուլ	II փուլ, ռիսկի ավելացում	III փուլ, արժեզրկված	Ընդամենը
Բազային	12 213 397	1 210 737	25 588 263	39 012 398
Լավատեսական	11 779 002	1 166 163	2 508 644	15 453 809
Վատատեսական	12 653 885	1 255 539	67 116 684	81 026 109
Խիստ վատատեսական	13 116 443	1 301 277	102 382 523	116 800 243
Միջին	12 429 525	1 232 329	48 370 167	62 032 020

Ընդհանուր մոտեցման շրջանակներում առանձնացվում է վարկերի արժեզրկման 3 փուլ.

ա) առաջին փուլ, որը վերաբերում է այն ակտիվներին, որոնց պարտքային որակը սկզբնական ճանաչումից հետո էապես չի նվազել, կամ որոնց նկատմամբ կիրառվել է Ցածր վարկային ռիսկի հետ կապված պարզեցման մոտեցում,

բ) երկրորդ փուլ, որը վերաբերում է այն ակտիվներին, որոնց գծով սկզբնական ճանաչումից հետո արձանագրվել է Պարտքային ռիսկի էական ավելացում, սակայն վարկային կորստի վերաբերյալ օբյեկտիվ տվյալներ չկան,

գ) երրորդ փուլ, որը վերաբերում է այն ակտիվներին, որոնց գծով առկա են արժեզրկման վերաբերյալ օբյեկտիվ վկայություններ:

Կազմակերպության ներքին իրավական ակտերով սահմանվում են այն չափանիշները, որոնց առկայության դեպքում երրորդ և երկրորդ փուլում գտնվող վարկերը կարող են վերադասակարգվել առաջին փուլ:

Առաջին փուլում գտնվող վարկերի համար ճանաչվում է 12 ամսվա սպասվող պարտքային կորուստ, իսկ երկրորդ և երրորդ փուլերի վարկերի համար՝ ամբողջ ժամկետի համար հաշվարկված սպասվող պարտքային կորուստ:

Կազմակերպությունը կիրառում է բազմաթիվ միջոցներ վարկային ռիսկի գսպման նպատակով: Տվյալ միջոցների թվում կարևոր տեղ է զբաղեցնում վարկերի վերադարձի ապահովումը գրավով և ապահովման այլ տեսակի միջոցներով: Կազմակերպության ներքին իրավական ակտերով սահմանվում են յուրաքանչյուր վարկատեսակի համար ընդունելի ապահովման միջոցները, դրանց գնահատման և փաստաթղթավորման կարգը: Կազմակերպության հիմնական ապահովման միջոցներն են թանկարժեք իրերի և անշարժ գույքի գրավը և երաշխավորությունները: Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է վարկային պորտֆելի բաշխումն ըստ առանձին ապահովման միջոցների:

**Վարկերի ապահովվածության վերլուծություն առ 30.06.18թ.
(առանց 100% պահուստավորման)**

Հիմնական ապահովման միջոց	Վարկային պորտֆել ներկա արժեքով, ՀՀ դրամ	Պահուստի գումար, ՀՀ դրամ	Տվյալ ապահովման միջոցով ապահովված վարկային պորտֆելի մասնաբաժին
անշարժ	2 815 238 749	55 138 741	45,49%
ոսկի	2 012 986 664	3 120 508	32,53%
երաշխավորություն	1 293 108 026	3 481 290	20,90%
փոխադրամիջոց	29 042 388	149 746	0,47%
իրավունքի գրավ	24 571 351	104 798	0,40%
այլ գրավ	10 665 519	25 239	0,17%

գրավ չկա	2 408 317	11 697	0,04%
Ընդամենը	6 188 021 013	62 032 020	100,00%

Պահուստի գումար առ 31.03.18թ., ՀՀ դրամ

	Կոլեկտիվ գնահատման խմբերը						Ընդամենը
	<5.0 մլն այլ գրավով	<5.0 մլն ոսկով <365	<5.0 մլն ոսկով >=365	>=5.0 մլն. Դրամ			
				կոլեկտիվ գնահատված	անհատապես գնահատված	ընդամենը	
I փուլ	1 480 310	482 796	1 155 766	1 772 295	29 564 608	31 336 904	34 455 775
II փուլ, ռիսկի ավելացում	287 458	236 624	282 720	1 249 146	0	1 249 146	2 055 948
III փուլ, արժեզրկված	0	292 539	1 249 478	0	0	0	1 542 017
Ընդամենը	1 767 768	1 011 958	2 687 964	3 021 441	29 564 608	32 586 050	38 053 739

Պահուստի գումար առ 31.12.17թ., ՀՀ դրամ

	Կոլեկտիվ գնահատման խմբերը						Ընդամենը
	<5.0 մլն այլ գրավով	<5.0 մլն ոսկով<365	<5.0 մլն ոսկով >=365	>=5.0 մլն. Դրամ			
				կոլեկտիվ գնահատված	անհատապես գնահատված	ընդամենը	
I փուլ	1 643 300	466 744	799 785	1 549 220	29 675 745	31 224 965	34 134 795
II փուլ, ռիսկի ավելացում	42 843	108 306	24 984	124 449	0	124 449	300 582
III փուլ, արժեզրկված	0	1 288 852	3 914 496	0	0	0	5 203 348
Ընդամենը	1 686 144	1 863 902	4 739 265	1 673 669	29 675 745	31 349 414	39 638 725

Պահուստի գումար առ 31.12.16թ., ՀՀ դրամ

	Կոլեկտիվ գնահատման խմբերը						Ընդամենը
	<5.0 մլն այլ գրավով	<5.0 մլն ոսկով<365	<5.0 մլն ոսկով >=365	>=5.0 մլն. Դրամ			
				կոլեկտիվ գնահատված	անհատապես գնահատված	ընդամենը	
I փուլ	435 380	1 019 634	352 795	1 412 335	28 402 510	29 814 845	31 622 654
II փուլ, ռիսկի	2 243	240 656	59 131	0	3 213 569	3 213 569	3 515 599

ավելացում							
III փուլ, արժեզրկված	0	1 903 320	1 323 541	0	0	0	3 226 861
Ընդամենը	437 623	3 163 611	1 735 467	1 412 335	31 616 079	33 028 414	38 365 114

Այն վարկերի նկատմամբ, որոնք գերազանցում են Կազմակերպության ներքին իրավական ակտերով սահմանված անհատական գնահատման շեմը, ինչպես նաև արժեզրկված վարկերի նկատմամբ կիրառվում է անհատական մոտեցում:

Սպասվող պարտքային կորուստների գնահատումը Կազմակերպությունն իրականացրել է պատմական տվյալների, ինչպես նաև մակրոտնտեսական ցուցանիշների (օրինակ՝ տնտեսական ակտիվության ցուցանիշ, սպառողական գների ինդեքս, տրանսֆերտներ, գյուղատնտեսական արտադրանքի ծավալ և այլն) կանխատեսումների հիման վրա՝ հաշվի առնելով մակրոտնտեսական 4 սցենար. բազային, լավատեսական, վատատեսական և խիստ վատատեսական: Արժեզրկման պահուստի հաշվարկի նպատակով նշված սցենարներով ստացված արդյունքները խմբավորվել են հիմք ընդունելով համապատասխան տեսակարար կշիռները:

Պահուստի գումար ըստ սցենարների առ 31.12.17թ., ՀՀ դրամ

Սցենար	I փուլ	II փուլ, ռիսկի ավելացում	III փուլ, արժեզրկված	Ընդամենը
Բազային	31 392 894	238 984	5 203 348	36 835 226
Լավատեսական	25 980 541	168 434	5 203 348	31 352 323
Վատատեսական	39 084 840	393 451	5 203 348	44 681 639
Խիստ վատատեսական	45 547 559	539 542	5 203 348	51 290 449
Միջին	34 134 795	300 582	5 203 348	39 638 725

Ընդհանուր մոտեցման շրջանակներում առանձնացվում է վարկերի արժեզրկման 3 փուլ.

ա) առաջին փուլ, որը վերաբերում է այն ակտիվներին, որոնց պարտքային որակը սկզբնական ճանաչումից հետո էապես չի նվազել, կամ որոնց նկատմամբ կիրառվել է Ցածր վարկային ռիսկի հետ կապված պարզեցման մոտեցում,

բ) երկրորդ փուլ, որը վերաբերում է այն ակտիվներին, որոնց գծով սկզբնական ճանաչումից հետո արձանագրվել է Պարտքային ռիսկի էական ավելացում, սակայն վարկային կորստի վերաբերյալ օբյեկտիվ տվյալներ չկան,

գ) երրորդ փուլ, որը վերաբերում է այն ակտիվներին, որոնց գծով առկա են արժեզրկման վերաբերյալ օբյեկտիվ վկայություններ:

Պահուստի գումարի փոփոխությունն ըստ վարկային պորտֆելի փուլերի

	31.12.16թ.	31.12.17թ.	31.03.18թ.
I փուլ	31 622 654	34 134 795	34 455 775
II փուլ, ռիսկի ավելացում	3 515 599	300 582	2 055 948
III փուլ, արժեզրկված	3 226 861	5 203 348	1 542 017
Ընդամենը	38 365 114	39 638 725	38 053 739

Կազմակերպության ներքին իրավական ակտերով սահմանվում են այն չափանիշները, որոնց առկայության դեպքում երրորդ և երկրորդ փուլում գտնվող վարկերը կարող են վերադասակարգվել առաջին փուլ:

Պահուստի գումարի փոփոխությունն ըստ կոլեկտիվ գնահատման խմբերի

Կոլեկտիվ գնահատման խմբերը	31.12.16թ.	31.12.17թ.	31.03.18թ.
<5.0 մլն այլ գրավով	437 623	1 686 144	1 767 768
<5.0 մլն ոսկով<365	3 163 611	1 863 902	1 011 958
<5.0 մլն ոսկով>=365	1 735 467	4 739 265	2 687 964
>=5.0 մլն. դրամ	33 028 414	31 349 414	32 586 050
Ընդամենը	38 365 114	39 638 725	38 053 739

Առաջին փուլում գտնվող վարկերի համար ճանաչվում է 12 ամսվա սպասվող պարտքային կորուստ, իսկ երկրորդ և երրորդ փուլերի վարկերի համար՝ ամբողջ ժամկետի համար հաշվարկված սպասվող պարտքային կորուստ:

Կազմակերպությունը կիրառում է բազմաթիվ միջոցներ վարկային ռիսկի գսպման նպատակով: Տվյալ միջոցների թվում կարևոր տեղ է զբաղեցնում վարկերի վերադարձի ապահովումը գրավով և ապահովման այլ տեսակի միջոցներով: Կազմակերպության ներքին իրավական ակտերով սահմանվում են յուրաքանչյուր վարկատեսակի համար ընդունելի ապահովման միջոցները, դրանց գնահատման և փաստաթղթավորման կարգը: Կազմակերպության հիմնական ապահովման միջոցներն են թանկարժեք իրերի և անշարժ գույքի գրավը և երաշխավորությունները: Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է վարկային պորտֆելի բաշխումն ըստ առանձին ապահովման միջոցների, ինչպես նաև ապահովման տեսակների ռիսկայնության աստիճանը:

Վարկերի ապահովվածության վերլուծություն առ 31.03.18թ.

Հիմնական ապահովման միջոց	Վարկային պորտֆել ներկա արժեքով, ՀՀ դրամ	Պահուստի գումար, ՀՀ դրամ	Տվյալ ապահովման միջոցով ապահովված վարկային պորտֆելի մասնաբաժին
անշարժ	2 536 809 206	17 512 129	42,17%
ուսկի	1 898 263 854	4 660 821	31,56%
երաշխավորություն	1 525 627 645	15 495 715	25,36%
փոխադրամիջոց	25 364 772	162 425	0,42%
իրավունքի գրավ	23 052 119	192 537	0,38%
այլ գրավ	6 230 668	25 440	0,10%
գրավ չկա*	109 071	4 672	0,00%
Ընդամենը	6 015 457 336	38 053 739	100,00%

*-վարկեր, որոնց գրավները վաճառվել են

Վարկերի ապահովվածության վերլուծություն առ 31.12.17թ.

Հիմնական ապահովման միջոց	Վարկային պորտֆել ներկա արժեքով, ՀՀ դրամ	Պահուստի գումար, ՀՀ դրամ	Տվյալ ապահովման միջոցով ապահովված վարկային պորտֆելի մասնաբաժին
անշարժ	2 546 782 529	13 769 803	41,04%
երաշխավորություն	1 805 155 579	18 291 033	29,09%
ուսկի	1 790 358 484	7 176 215	28,85%
փոխադրամիջոց	29 442 600	121 362	0,47%
իրավունքի գրավ	24 614 767	250 623	0,40%
այլ գրավ	8 760 139	29 049	0,14%
գրավ չկա*	115 933	639	0,00%
Ընդամենը	6 205 230 031	39 638 725	100,00%

*-վարկեր, որոնց գրավները վաճառվել են

1. ՖՀՄՍ 9 Ֆինանսական գործիքներ ստանդարտի հետադարձ կիրառում

Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում Ընկերությունը առաջին անգամ կիրառել է ՖՀՄՍ 9 Ֆինանսական գործիքներ ստանդարտը, որն ուժի մեջ է մտել 2018թ. հունվարի 1-ից սկսած ժամանակահատվածների համար: Հետևելով ՀՀ ՄՍ 8 - չափանիշներին, փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում նախալն էր ստանդարտի 22-րդ պարագրաֆի պահանջներին Ընկերությունը վերաներկայացրել է նախորդ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունները՝ համաձայն ՖՀՄՍ 9 Ֆինանսական գործիքներ ստանդարտի կիրառման անցումային դրույթներին: Ստորև ներկայացված է հետադարձ ճշգրտումների ցանկը՝ համապատասխան մեկնաբանություններով.

(ա) 2016թ. դեկտեմբերի 31-

ինավարտված տարվա համար ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության ճշգրտումներ

	Ներկայացված 31.12.16	Ճշգրտումներ			Վերաներկայացված 31.12.16
		(i)	(ii)	(iii)	
	հազար դրամ	հազար դրամ	հազար դրամ	հազար դրամ	հազար դրամ
Ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և բանկային հաշիվներ	15,377				15,377
Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	1,932,549				1,932,549
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ	6,252,630	1,134	35,921		6,289,685
Վաճառքի համար նախատեսված ներդրումներ	1,311,994				1,311,994
Կապիտալ ներդրումներ հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում	6,809				6,809
Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ	39,451				39,451
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	12,753				12,753
Այլ ակտիվներ	13,943				13,943
Ընդամենը՝ ակտիվներ	9,585,506				9,622,561
Պարտավորություններ					
Հաճախորդներից ներգրավված փոխառություններ	6,123,660				6,123,660
Ռեպո համաձայնագրեր բանկերի հետ	1,011,762				1,011,762
Պահուստներ	9,195				9,195
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	16,104			6,957	23,061
Այլ պարտավորություններ	116,065				116,065
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	7,276,786				7,283,743
Կապիտալ					
Կանոնադրական կապիտալ	1,700,000				1,700,000
Վերազնահատման պահուստներ	164,535				164,535
Կուտակված շահույթ	444,185	1,134	35,921	(6,957)	474,283
Ընդամենը՝ կապիտալ	2,308,720				2,338,818
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ	9,585,506				9,622,561

Ճշգրտումների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է ստորև.

- (i) Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվությունների համախառն արժեքի ճշգրտում, որը տեղի է ունեցել նախկինում ամբողջությամբ պահուստավորված և դուրս գրված որոշ վարկերի հաշվեկշիռ վերադարձման արդյունքում,
- (ii) Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվությունների պահուստի ճշգրտում, որը ստացվել է ՖՀՄՍ 9 համաձայն ապագայում կանխատեսվող վնասների հիման վրա կատարված վերահաշվարկների արդյունքում,
- (iii) (i) և (ii) կետերի ճշգրտումների հետևանքով հետաձգված հարկային պարտավորության ճշգրտում

(բ) 2017թ. դեկտեմբերի 31-

ինսվարտավածտարվա համար ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության ճշգրտումներ

	Ներկայացված 31.12.17թ.	Ճշգրտումներ			Վերաներկայացված 31.12.17թ.
		(i)	(ii)	(iii)	
	հազար դրամ	հազար ամ	հազար ամ	հազար ամ	հազար դրամ
Ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և բանկային հաշիվներ	70,379				70,379
Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	2,651,578				2,651,578
Հաճախորդներին տրված վարկեր և	6,124,985	6,131	34,462		6,165,578

այլ փոխատվություններ					
Վաճառքի համար նախատեսված ներդրումներ	1,401,717				1,401,717
Կապիտալ ներդրումներ հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում	16,682				16,682
Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ	39,451				39,451
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	69,114				69,114
Այլ ակտիվներ	11,655				11,655
Ընդամենը՝ ակտիվներ	10,385,561				10,426,154
Պարտավորություններ					
Հաճախորդներից ներգրավված փոխառություններ	6,123,769				6,123,769
Ռեպո համաձայնագրեր բանկերի հետ	1,220,207				1,220,207
Պահուստներ	9,058				9,058
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	60,763	(8,119)			52,644
Այլ պարտավորություններ	137,087				137,087
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	7,550,884				7,542,765
Կապիտալ					
Կանոնադրական կապիտալ	1,700,000				1,700,000
Վերազմահատման պահուստներ	220,734				220,734
Կուտակված շահույթ	913,943	6,131	34,462	8,119	962,655
Ընդամենը՝ կապիտալ	2,834,677				2,883,389
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ	10,385,561				10,426,154

Ճշգրտումների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է ստորև.

- (i) Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվությունների համախառն արժեքի ճշգրտում, որը տեղի է ունեցել նախկինում ամբողջությամբ պահուստավորված և դուրս գրված որոշ վարկերի հաշվեկշիռ վերադարձման արդյունքում,
- (ii) Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվությունների պահուստի ճշգրտում, որը ստացվել է ՖՀՄՍ 9 համաձայն ապագայում կանխատեսվող վնասների հիման վրա կատարված վերահաշվարկների արդյունքում,
- (iii) (i) և (ii) կետերի ճշգրտումների հետևանքով հետաձգված հարկային պարտավորության ճշգրտում

2.8. Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Ընդհանուր առմամբ եկամուտները և ծախսերը ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքին համաձայն, այսինքն եկամուտները և ծախսերը ճանաչվում են կատարման պահին, այլ ոչ թե փաստացի ստացման:

Ծանոթագրություն 3 «Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ»

	01/07/18	01/07/17	01/01/18	01/01/17
	30/09/18	30/09/17	31/12/18	31/12/17
Տոկոսային եկամուտներ բանկային հաշիվներից և ավանդներից	114767	87091	315883	253538
Տոկոսային եկամուտներ վարկերից և այլ փոխատվություններից	214622	256473	686720	782978
Տոկոսային եկամուտներ ՀՀ պետական արժեթղթերից	27099	41703	88609	123757
Այլ տոկոսային եկամուտներ	19799		19799	

376287 385267 1111011 1160273

Ծանոթագրություն 4 «Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր»

	01/07/18	01/07/17	01/01/18	01/01/17
	30/09/18	30/09/17	31/12/18	31/12/17
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդներից ստացված փոխառությունների դիմաց	(137339)	(137228)	(406407)	(406303)
Տոկոսային ծախսեր կնքված ռեպո համաձայնագրերի դիմաց	(16046)	(21508)	(49846)	(67428)
Այլ տոկոսային ծախսեր	(153385)	(158736)	(456253)	(473731)

Ծանոթագրություն 5 «Շահույթ /վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներից զուտ շահույթ/(վնաս)»

	01/07/18	01/07/17	01/01/18	01/01/17
	30/09/18	30/09/17	31/12/18	31/12/17
Շահույթ /վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների վաճառքից զուտ շահույթ/ վնաս	--	--	--	--
Շահույթ /վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից զուտ շահույթ/ վնաս	--	--	--	--
	--	--	--	--

Ծանոթագրություն 6 «Վաճառքի համար նախատեսված ներդրումներից զուտ շահույթ/(վնաս)»

	01/07/18	01/07/17	01/01/18	01/01/17
	30/09/18	30/09/17	31/12/18	31/12/17
Վաճառքի համար նախատեսված ներդրումների վաճառքից զուտ շահույթ/ վնաս	--	--	--	--
	--	--	--	--

Ծանոթագրություն 7 «Արտարժույթային գործարքներից ստացված զուտ շահույթ/(վնաս)»

	01/07/18	01/07/17	01/01/18	01/01/17
	30/09/18	30/09/17	31/12/18	31/12/17
Արտարժույթի առուվաճառքից ստացված զուտ շահույթ/(վնաս)	--	--	--	--
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացվախ զուտ շահույթ/(վնաս)	(5)	(5)	(96)	(47)
	(5)	(5)	(96)	(47)

Ծանոթագրություն 8 «Այլ գործառնական եկամուտ»

	01/07/18	01/07/17	01/01/18	01/01/17
	30/09/18	30/09/17	31/12/18	31/12/17
Արտասովոր եկամուտներ	--	--	--	--
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	5031	4311	18974	16468
Այլ եկամուտներ	80	120	320	360
	5111	4431	19294	16828

Ծանոթագրություն 10 «Ընդհանուր վարչական ծախսեր»

01/07/18 01/07/17 01/01/18 01/01/17

	<i>30/09/18</i>	<i>30/09/17</i>	<i>31/12/18</i>	<i>31/12/17</i>
Ծախսեր անձնակազմի գծով	(52460)	(46471)	(157983)	(175040)
Կառավարչական ծախսեր	(20160)	(19597)	(67025)	(42089)
	<i>(72620)</i>	<i>(66068)</i>	<i>(225008)</i>	<i>(217129)</i>

Ծանոթագրություն 11 «Այլ գործառնական ծախսեր»

	<i>01/07/18</i>	<i>01/07/17</i>	<i>01/01/18</i>	<i>01/01/17</i>
	<i>30/09/18</i>	<i>30/09/17</i>	<i>31/12/18</i>	<i>31/12/17</i>
Վճարված տույժեր և տուգանքներ				(5)
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	(1334)	(1019)	(3399)	(4205)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	(3610)	(1066)	(9958)	(3448)
Այլ ծախսեր	(6446)	(5800)	(18662)	(12756)
	<i>(11390)</i>	<i>(7885)</i>	<i>(32019)</i>	<i>(20414)</i>

Ծանոթագրություն 12 «Շահութահարկի գծով ծախս»

	<i>01/07/18</i>	<i>01/07/17</i>	<i>01/01/18</i>	<i>01/01/17</i>
	<i>30/09/18</i>	<i>30/09/17</i>	<i>31/12/18</i>	<i>31/12/17</i>
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս				
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	3763	-3769	-41863	-11307
	<i>3763</i>	<i>-3769</i>	<i>-41863</i>	<i>-11307</i>

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ

	2018	ՖԱՄՀ ճանաչված	2017
Կուտակված ծախսեր և այլ պարտավորություններ			2540
Արժեզրկման և վարկային կորուստների պահուստներ	-		-
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվներ			2540
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-98221		-55184
Չուտ հետաձգված հարկային ակտիվներ	-98221		-52644

Ծանոթագրություն 13 «Դրամական միջոցներ և բանկային հաշիվներ»

	<i>30/09/18</i>	<i>31/12/17</i>
Կանխիկ դրամական միջոցներ և դրան հավասարեցված վճարային փաստաթղթեր	21562	12579
Բանկային հաշիվներ բանկերում	54528	57797
Բանկերում բանկային հաշիվների միջոցների գծով ստացվելիք տոկոսներ	2	3

Տեղաբաշխված բանկային հաշիվների և այլ ավանդների գծով պահուստ

76092   70379

Ծանոթագրություն 14 «Շահույթ /վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

	<u>30/09/18</u>	<u>31/12/17</u>
Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթեր այլ երկրների պետական արժեթղթեր	965080	1344704
Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթերի գծով ստացվելիք տոկոսներ	14645	57013
Հայաստանի Հանրապետության ոչ պետական արժեթղթեր այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	--	--
աճանցյալ գործիքներ	--	--
Ֆակտորինգային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	--	--
դեպիտորական պարտքերի և այլ ակտիվների գծով պահուստ	--	--
	<u>979725</u>	<u>1401717</u>

Ծանոթագրություն 15 «Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ»

	<u>30/09/18</u>	<u>31/12/17</u>
Բանկերում ներդրված ավանդներ	3413249	2640578
Բանկերում ներդրված ավանդների գծով հաշվարկված տոկոսներ	17396	10990
Դեպոնացված միջոցներ բանկերում	--	10
	<u>3430645</u>	<u>2651578</u>

Ծանոթագրություն 16 «Դրամական շուկայում այլ տեղաբաշխումներ»

	<u>30/09/18</u>	<u>31/12/17</u>
Ֆինանսական կազմակերպություններում ներդրված ավանդներ	--	--
Ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ	--	--
Տեղաբաշխված վարկերի գծով պահուստ	--	--
	<u>--</u>	<u>--</u>

Ծանոթագրություն 17 «Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ»

	<u>30/09/18</u>	<u>31/12/17</u>
Տրամադրված վարկեր և այլ փոխատվություններ(ներառյալ ստացվելիք տոկոսագումարները)	4398161	6205230
Տեղաբաշխված վարկերի գծով պահուստ	-55982	-39652
	<u>4342179</u>	<u>6165578</u>

Ծանոթագրություն 18«Վաճառքի համար նախատեսված ներդրումներ»

	<u>30/09/18</u>	<u>31/12/17</u>
Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթեր այլ երկրների պետական արժեթղթեր	--	--
Հայաստանի Հանրապետության ոչ պետական արժեթղթեր	--	--

այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	--	--
ածանցյալ գործիքներ	--	--
ֆակտորինգային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	--	--
դեպիտորական պարտքերի և այլ ակտիվների գծով պահուստ ծան.9	--	--
	--	--

Ծանոթագրություն 19 «Այլ գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ»

	<u>30/09/18</u>	<u>31/12/17</u>
Ստացվելիք շահաբաժիններ	--	--
Հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	--	--
Երաշխիքների գծով ստացվելիք գումարներ	--	--
Հեջավորման ածանցյալ գործիքներ	--	--
Ստացվելիք այլ գումարներ	--	--
Դեպիտորական պարտքերի և այլ ակտիվների գծով պահուստ	--	--

Ծանոթագրություն 20 «Վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ»

	<u>30/09/18</u>	<u>31/12/17</u>
Վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	--	--
Չճանաչված տոկոսային եկամուտներ	--	--

Ծանոթագրություն 21 «Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ»

	<u>30/09/18</u>	<u>31/12/17</u>
Բռնագանձված գրավ	35784	39451
	35784	39451

Ծանոթագրություն 22 «Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական արժեքներ»

Շահագործման մեջ գտնվող ակտիվներ	Հող, շենք և գույք	Համակարգչային սարքավորում	Փոխադրամիջոցներ	Այլ հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Հաշվեկշռային արժեք					
Նախորդ տարվա վերջին տվյալները	17072	19040	12273	30663	79048
Ավելացում	51725	1748		8325	61798
Օտարում					
Ընթացիկ տարվա վերջի տվյալները	68797	20788	12273	38988	140846

Մաշվածք					
Սկզբնական մնացորդ	10073	17812	12273	18021	58179
Կուտակված ամորտիզացիա	4131	1150		3831	9112
Կուտակված արժեզրկում					
Վերջնական մնացորդ	14204	18962	12273	21852	67291
Ջուտ հաշվեկշռային արժեք					
Նախորդ տարվա վերջ	6999	1228		12642	20869
Ընթացիկ տարվա վերջ	54593	1826		17136	73555
Շահագործումից դուրս ակտիվներ					
Հաշվեկշռային արժեք					
Նախորդ տարվա վերջին տվյալները					
Ավելացում					
Օտարում					
Հաշվետու ժամանակահատվածի վերջին տվյալները					
Մաշվածք					
Սկզբնական մնացորդ					
Կուտակված ամորտիզացիա					
Կուտակված արժեզրկում					
Վերջնական մնացորդ					

1. Կապիտալ ներդրումներ հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում

	Կապ. ներդրում	հազ. դրամ Ընդամենը
Ինքնարժեք		
Ինքնարժեք առ 01 հունվարի 2017թ	7493	7493
Ավելացումներ	10510	10510
Առ 31 դեկտեմբերի 2017թ	<u>18003</u>	<u>18003</u>
Ավելացումներ		
Առ 30 հունիսի 2018թ	<u>18003</u>	<u>18003</u>
Մաշվածություն		
Առ 01 հունվարի 2018թ	1321	1321

Մաշվածության գումար	1612	1612
Առ 30 սեպտեմբեր 2018թ	2198	2198
<hr/>		
Հաշվեկշռային արժեք		
Առ 01 հունվարի 2018թ.	16682	16682
<hr/>		
Առ 30 սեպտեմբերի 2018թ	15805	15805
<hr/>		

Ծանոթագրություն 23 «Այլ ակտիվներ»

	<u>30/09/18</u>	<u>31/12/17</u>
Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	1753842	9849
Դեբիտորական պարտքերի և այլ ակտիվների գծով պահուստ	-16750	-98
Արագամաշ առարկաներ	1706	1904
Այլ ակտիվներ		
	<u>1738798</u>	<u>11655</u>

Ծանոթագրություն 24 «Բանկերից ստացված փոխառություններ և վարկեր»

	<u>30/09/18</u>	<u>31/12/17</u>
Բանկերից ներգրաված փոխառություններ		
Բանկերից ստացված վարկեր և այլ փոխառություններ		
	<hr/>	<hr/>

Ծանոթագրություն 25 «Դրամային շուկայից ստացված այլ փոխառություններ»

	<u>30/09/18</u>	<u>31/12/17</u>
Ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված փոխառություններ		
	<hr/>	<hr/>

Ծանոթագրություն 26 «Հաճախողներից ներգրաված փոխառություններ»

	<u>30/09/18</u>	<u>31/12/17</u>
Ներգրավված ցպահանջ փոխառություններ		
Ներգրավված ժամկետային փոխառություններ (ներառյալ վճարվելիք տոկոսագումարները)	6084219	6123769
Ռեպո համաձայնագրեր բանկերի հետ (ներառյալ վճարվելիք տոկոսագումարները)	910155	1220207
	<u>6994374</u>	<u>7343976</u>

Ծանոթագրություն 27 «Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված արժեթղթեր»

	<u>30/09/18</u>	<u>31/12/17</u>
Առանց տոկոսի արժեթղթեր		

Տոկոսային արժեթղթեր
Թողարկված այլ արժեթղթեր

Ծանոթագրություն 28 «Վճարվելիք գումարներ»

Վճարման ենթակա շահաբաժիններ
Հավատարմագրային կառավարման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ

	<u>30/09/18</u>	<u>31/12/17</u>

Ծանոթագրություն 29 «Այլ պարտավորություններ»

Պարտավորություններ տրամադրված չեկերի գծով
Կրեդիտորական պարտքեր
Այլ պարտավորություններ

	<u>30/09/18</u>	<u>31/12/17</u>
	73514	126267
	2156	10820
	<u>75670</u>	<u>137087</u>

Հետաձգված հարկային պարտավորություններ
Պահուստներ

	98221	52644
	4315	9058

Ծանոթագրություն 30 «Կանոնադրական կապիտալ»

Առ 30 սեպտեմբերի 2018թ. Ընկերությունում գրանցված և ամբողջությամբ վճարված կանոնադրական կապիտալը կազմում է 1.700.000,0 հազար ՀՀ դրամ: Համաձայն Ընկերության կանոնադրությանը, կանոնադրական կապիտալը բաղկացած է 100 (հարյուր) բաժնետոմսից՝ յուրաքանչյուրը 17.000,0 հազար ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Կազմակերպության մասնակիցներն են՝

Մասնակցի անունը/անվանումը	Բաժնետոմսերի քանակ (հատ)	Բաժնեմասի անվանական արժեքը (հազ.դրամ)	Ընդհանուր գումարը (հազ.դրամ)
Հակոբ Աշոտի Հակոբյան	50	17.000.000	850.000.000
Արսեն Սեյրանի Միքայելյան	50	17.000.000	850.000.000
Ընդամենը՝	100		1.700.000.000

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը իր մասնակիցների կողմից ներդրվել է ՀՀ դրամով, և նրանք իրավունք ունեն ստանալ շահաբաժիններ և կապիտալի այլ տեղաբաշխումներ ՀՀ դրամով:

Ծանոթագրություն 31 «Վերագնահատման պահուստներ»

Վաճառքի համար նախատեսված ներդրումների վերագնահատումից առաջացած չիրացված շահույթ/ վնաս
 Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ
 Այլ պահուստներ

	30/09/18	31/12/17
	229847	220734
	<u>229847</u>	<u>220734</u>

Ծանոթագրություն 32 «Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերաբերյալ»

Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների մասին ծանոթագրությունը կազմվում է հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո մինչև մարման ամսաթիվը մնացած ժամանակաշրջանի մեթոդով:

Այս վերլուծությունում չեն ներառվում այն ոչ ֆինանսական ակտիվները, որոնք չունեն ժամկետայնություն:

Ակտիվներ	1 ամսից պակաս	1-ից 3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-ից 3 տարի	3 տարուց ավելի	Ընդամենը
Պահանջներ ռեզիդենտ բանկերի նկատմամբ			3188000	225249		3413249
Պահանջներ կառավարության նկատմամբ			89468			89468
Պահանջներ տրամադրված վարկերի գծով	144502	1956927	1958628	1241572	360159	5661788
Պարտատոմսեր						
Ռեպո համաձայնագրերով վաճառված արժեթղթեր					979725	979725
Հաշվարկված ստացվելիք տոկոսներ	45624	62				45686
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	190126	1956989	5236096	1466821	1339884	10189916

Պարտավորություններ	1 ամսից պակաս	1-ից 3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-ից 3 տարի	3 տարուց ավելի	Ընդամենը
Պարտավորություններ ներգրաված փոխառությունների գծով	544813		1110000	2314813	2011542	5981168
Պարտավորություններ ՀՀ կառավարության նկատմամբ	6515					6515
Հաշվարկված վճարվելիք տոկոսներ	23702		81035			104737
Ռեպո համաձայնագրերով ներգրաված արժեթղթեր	909459					909459
Այլ պարտավորություններ	67638					67638
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	1552127		1191035	2314813	2011542	7069517

Ծանոթագրություն 33 «Արտարժույթային գանձրուղ»

Այս ծանոթագրությունում արտացոլվում են դրամային և արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների զուտ դիրքերը:

	Դրամ	Ազատ փոխարկելի արտարժույթ	Սահմանափակ փոխարկելի արտարժույթ	Ընդամենը
Ակտիվներ	388,258	388,258	-	388,258
Պարտավորություններ	388,138	388,138	-	388,138
Զուտ արտարժույթային դիրք	120	120	-	120

Ծանոթագրություն 34 «Տոկոսադրույքի ռիսկ»

Այս ծանոթագրությունում արտացոլվում են ակտիվների և պարտավորությունների միջին տոկոսադրույքները:

	մինչև 1 ամիս		1-3 ամիս		3 ամսից 1 տարի		1 տարուց ավելի	
	նախորդ տարի	ընթացիկ տարի	նախորդ տարի	ընթացիկ տարի	նախորդ տարի	ընթացիկ տարի	նախորդ տարի	ընթացիկ տարի
Ներգրավված միջոցներ								
Դրամով							9.2	9.2
Արտարժույթով							8.9	8.9
Տեղաբաշխված միջոցներ								
Դրամով	23.1	19.2	23.5	19.7	23.5	20.3	15.3	15.3
Արտարժույթով								

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն շուկայում առկա փոփոխությունների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքի և փոխարժեքի տատանումները: Կազմակերպությունը չի տեղաբաշխել և չի ստացել տատանվող տոկոսադրույթով վարկեր: Բացի փոխարժեքային ռիսկի կենտրոնացումներից, Կազմակերպությունը չունի շուկայական ռիսկի այլ կենտրոնացումներ:

Ծանոթագրություն 35 «Պայմանական դեպքեր և պոտենցիալ պարտավորություններ»

Կազմակերպության կողմից տրամադրվել են վարկային գծեր, որոնց չօգտագործած մասը 30.09.2018 թ-ի դրությամբ կազմում է 134.470,0 հազ. ՀՀ դրամ: Նշված պոտենցիալ պարտավորությունների գծով կատարվել է պահուստավորում 4315,0 հազ.ՀՀ դրամի չափով:

Ծանոթագրություն 36 «Ակտիվների, պարտավորությունների և հետհաշվեկշռային հոդվածների կենտրոնացում»

Կազմակերպության տեղաբաշխված միջոցների կենտրոնացումը ըստ ճյուղերի /մայր գումարի մնացորդ/ 30.09.2018թ. դրությամբ հետևյալն է՝

Գյուղատնտեսություն-	714.0 հազ ԶԶ դրամ
Արդյունաբերություն-	220.000.0 հազ ԶԶ դրամ
Տրանսպորտ և կապ -	4.229.0 հազ ԶԶ դրամ
Առևտուր -	78.175.0 հազ ԶԶ դրամ
Ֆինանսական հատված-	3.413.249.0 հազ ԶԶ դրամ
Հիպոթեքային վարկեր-	309.401.0 հազ ԶԶ դրամ
Սպառողական վարկեր-	2.469.977.0 հազ ԶԶ դրամ
Տնտեսության այլ ճյուղեր-	1.045.962.0 հազ ԶԶ դրամ

Ծանոթագրություն 37 «Գրավադրված ակտիվներ»

Կազմակերպության կողմից տրամադրված վարկերի մայր գումարների մնացորդը 30.09.2018թ-ի դրությամբ կազմում է 4.128.458,0 հազ.ԶԶ դրամ: Գրավադրված ակտիվների և ստացված երաշխավորությունների ետհաշվեկշռային արժեքը կազմում է 9.421.085,0 հազ. ԶԶ դրամ, որից

Անշարժ գույք -	2.580.604,0 հազ.ԶԶ դրամ,
Այլ հիմնական միջոցներ -	166.500,0 հազ.ԶԶ դրամ,
Պատրաստի արտադրանք և ապրանքներ -	95.000,0 հազ.ԶԶ դրամ,
Ոսկյա իրեր -	2.271.611,0 հազ.ԶԶ դրամ,
Այլ գրավ -	7.050,0 հազ.ԶԶ դրամ,
Փոխադրամիջոցներ -	236.949,0 հազ.ԶԶ դրամ:

Ստացվել են երաշխավորություններ- 4.063.371.0 հազ.ԶԶ դրամի չափով:

Ծանոթագրություն 38 «Կապակցված կողմեր»

Կողմերը համարվում են կապակցված եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենա մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով կազմակերպության կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, խորհրդի անդամները ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված և նրանց կողմից վերահսկող այլ անձինք և կազմակերպությունները:

Մասնակիցներ

Հակոբ Հակոբյան	բաժնետեր
Արսեն Միքայելյան	բաժնետեր

Մասնակցի հետ փոխկապակցված անձ

«Քարավան»ՍՊԸ («Բլեսս» ՈՒՎԿ փոխատու)	միակ մասնակից՝ Հակոբ Հակոբյան
-------------------------------------	-------------------------------

Կազմակերպության հետ փոխկապակցված անձ

«Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ	վարչության նախագահ՝ Արսեն Միքայելյան
---------------------	--------------------------------------

Հայկ Ստեփանյան	գլխավոր տնօրեն
Լիլիթ Նաջարյան	գլխավոր հաշվապահ
Արման Մելիքյան	վարչության անդամ

ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Արսեն Միքայելյան	Խորհրդի նախագահ
Հակոբ Հակոբյան	Խորհրդի անդամ
Համլետ Սիմոնյան	Խորհրդի անդամ

Կազմակերպությունն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում:

Այդ գործարքները ներառում են փոխառությունների տրամադրումը, վարկերի տրամադրումը և վարձակալական ծառայությունների մատուցումը:

Նշված գործարքները իրականացվել են շուկայում գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից ելնելով:

30.09.2018թ-ի դրությամբ Կազմակերպության հետ կապված կողմերի գործարքների գծով առկա են հետևյալ մնացորդները:

Վարկային կազմակերպության հետ կապված անձանց մոտ տեղաբախշված միջոցներ՝ բանկային հաշիվներ, ավանդներ, վարկեր և այլ փոխառություններ	հազ.դրամ
Մնացորդը առ 31.12.2017թ	2.896.673.0
տրամադրված վարկեր, ավանդներ	11.218.798,0
մարված վարկեր, ավանդներ	10.579.439,0
Մնացորդը առ 30.09..2018թ.	3.640.504.0
Տոկոսային եկամուտ	330.922.0

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	հազ.դրամ
Մնացորդը առ 31.12. 2017	5.982.280,0
ստացված գումար	
վճարված գումար	
վերագնահատում	-1.112,0
Մնացորդը առ 30.09.2018	5.981.168,0
Տոկոսային ծախս	406.407,0

Գործարքներ	Պայմանագրի գին /ամսական/	Տոկոսադրույք	Տևողություն
Տարածքի վարձակալություն	200,0 հազ.դրամ		15 տարի
Տարածքի վարձակալություն	200,0 հազ.դրամ		Անժամկետ
Տարածքի վարձակալություն	250,0 հազ.դրամ		20 տարի
Տարածքի վարձակալություն	2.500.0 հազ.դր		15 տարի

Կազմակերպության և բաժնետիրոջ, բաժնետիրոջ հետ կապակցված անձի միջև կնքված վարձակալության պայմանագրերի համաձայն վերջիններիս սեփականության իրավունքով

պատկանող տարածքները վարձակալվել են՝ Կազմակերպության գործունեությունն ապահովելու նպատակով:

2018թ-ի մինչև սեպտեմբերի 30-ը Կազմակերպության ղեկավարությանը հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված վճարների ընդհանուր գումարը կազմում է 59,786,0 հազ ԴԴ դրամ: